

Projektnapló

**Készült a Karcagi Általános Iskola és AMI Kováts Mihály Általános Iskolai
Tagintézménye**

hetedikeseinek

Határtalanul! pályázatához –az egyéni útinaplók bejegyzéseire alapozva

Előzmények

A történet mesélésében vissza kell mennünk egy évet. Nagyon irigyeltük az akkori hetedikeseket, amikor megtudtuk, hogy közösen külföldre utaznak. Majd néhányan elmentünk arra az órára, amikor bemutatták, merre jártak. Ekkor irigykedtünk, csak igazán! A képek, amiket vetítettek, a sok történet, amiket meséltek...

Látszott, nagyon jól érezték magukat.

Később kiállítás volt a gyerekek fotóiból. Lehetett szavazni is.

Ilyen előzmények után megtudtuk, hogy egy pályázat segítségével mi is utazhatunk. Az első öröm után jött az izgalom, vajon ki fér bele az utazó keretbe? Ofőink már év elején elmondták, mik lesznek a szempontok (tanulmányi, közösségi munka, jó viselkedés, pénz a költségekre).

Tavasszal tudtuk meg, ki utazik. Ekkor feladatokat kaptunk: készüljünk fel egyénileg, vagy csoportban Szerbia északi részének, a Délvidéknek az élővilágából, a földrajzáról, a történelméről, a művészetével kapcsolatban.

Az események május második felében gyorsultak fel. Ekkor volt szülői értekezlet, ahol a szüleinket is tájékoztatták tanáraink. Megnéztük a filmet, ami Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth Marival, című regény alapján készült. Beszélgettünk a filmről, arról a korról, amelyben játszódott. Igazán csak akkor értettünk meg sok dolgot, amikor az eredeti történetről készült dokumentumfilmet is megnéztük, már Bácskossuthfalván.

Volt egy több órás közös felkészülés. Egy laza programmal kezdtünk, a moravici születésű Kiszelák József vezetésével egy szerb táncot tanultunk, a kólót. Beszél a kinti szokásokról, a táncról.

Bemutattuk azokat a munkákat, amiket az előre kapott feladatok alapján készítettünk. Voltak, akik ppt-t készítettek, mások plakátot, vagy kiselőadást.

Több hasonló munka született, itt már csak azt kellett elmondani, ami még nem hangzott el, mert sok időt elvett az ismétlés.

A projektvezető segítségével kialakítottuk az útra, az együtt létre vonatkozó szabályokat, amiket mindenki elfogadott. Megismertük az út programját, a pályázattal kapcsolatos információkat is kivetítette Lévainé tanárnő. Az ő férje volt még, aki saját élményeit mesélte el, aki nagyon sokat járt már határon túli magyarok között, Moravicán is élnek barátai. Térképeket mutatott a magyarul lakta településekről, hol élnek magyarok a határon túl. Beszél a történelmi háttérrel. Jó tanácsokkal látott el bennünket.

Az utolsó szakaszban arról volt szó, mi az, amit ne felejtünk itthon, mennyi pénzt vigyünk, hogyan kell azt átszámolni. Kaptunk az útra egy naplót, amit menet közben kellett tölteni, a benne lévő kérdésekre válaszolni. Meghirdette tanárnő a rendezvény fotósa versenyt.

Útinapló

Határtalanul!

1. nap

Nagyon korán kellett június 6-án kelniünk (4:00-kor), mert az indulás busszal, az iskola elől 4:30-kor volt. Kissé álmosan, de nagyon izgatottan kerestünk helyet magunknak a buszon a névsor olvasása és az igazolvány bemutatása után. Igyekezett mindenki a barátai közelébe kerülni, de persze már az utazás előtt megbeszéltük az ülésrendet. Volt, aki aludt, mások beszélgettek, vagy az útinaplót olvasták, töltögették.

Ugyanis Rózsika néni készített egy olyan kis füzetet, amelyet nekünk kellett az út során folyamatosan tölteni. Érdekes volt már az utat illetve a településeket figyelni, mert az út hosszát és a helyek nevét is kérte a feladat. Áthaladtunk Kenderesen, Törökszentmiklós mellett, Tiszakécskén, Jakabszálláson, Soltvadkerten és Kiskunhalason. Tompánál értünk a határra, majd kb. egy óra várakozás után folytattuk az utunkat. A buszosnak a kötelező pihenője ide esett, így mi leszálltunk a buszról és átgyalogoltunk a határon. Láttunk migránsokat egy elkerített, nagyon őrzött sátrórtáborban voltak.

Az első állomásunk Szabadka volt. Itt megnéztük a Városházát, felmentünk a tornyába, és egy szép sétát tettünk a városban.

Egy aranyos kis belső udvaron találtuk magunkat, ahol életnagyságú szobrok között fotózkodhattunk. A Raichle-palota, majd a kék szökőkút látványa ragadott magával bennünket.

A zsinagógát most újítják fel. Kívül már gyönyörű, belül még rossz állapotban van.

A gimnáziumban a Kosztolányi emlékszobában jártunk. Rengeteg képet készítettünk a látnivalókról és persze egymásról.

Megint buszra szálltunk, igyekeztünk Bajmokra, hogy emlékül egy szalagot kössünk az 1848-49-es kapyonai csata emlékműre. Innen már csak pár kilométerre várt ránk Moravica.

A nagy busz nem tudott teljesen a szállás előtt

megállni, ezért egy pár perces séta következett a házig, ahol két éjszakát töltöttünk el. A csoport egy része a szépen felújított régi részben, a többiek a nagyon új épületben szálltak meg. Azonnal leültünk ebédelni, mert már éhesek voltunk, pedig a buszon végig nassoltuk az időt.

Rövid rendezkedés után megismerkedhettünk a településsel, Bácskossuthfalvával. Gábor igazgató bácsi sok érdekességet mesélt, például azt, hogy ők

Moravicának

hívják a helyet, és ennek történelmi oka van. A séta során megnézhattuk a színházat, ahol az első kiutazó hetedikesek óriási sikert arattak a Hány előadással. Végre vásárolhattunk az otthoniaknak és persze magunknak. (Én édességet vettem, meg chipszet, de volt, aki kólát vagy valami apróságot a szüleinek vagy a tesójának.)

Már délután találkozhattunk a helybéli gyerekekkel az ő iskolájuk szőlős kertjében. Innen indultak a csapatok két percenként a faluismereti vetélkedőre, melyhez vegyes csapatokat kellett alakítani. A 4-5 fős csapatban volt karcagi és moravici diák is. Izgalmas volt teljesen idegenekkel együtt dolgozni a feladatlap megoldásán. A falu néhány nevezetességét kellett felismerni, felkeresni, vagy puzzle alapján megtalálni a következő úti célt... A beérkező csapatok a várakozókkal együtt dolgoztak a szőlőben, segítettünk

kapálni, kacsolni. Innen az iskolába, az idős Kovács Gyula Általános Iskolába mentünk, ahol játékos sorversenyt találtak ki a számunkra, vegyes csapatokkal, lányok és fiúk, karcagiak és moraviciak együtt küzdöttek azért, hogy minél jobb legyen a hangulat és minél jobban megismerjük egymást, no meg a jutalom csokiért, cukorkáért. Élveztem a szlalom futást, a labdavezetést seprűvel, az egy lábom való

ugrálást, és azokat a feladatokat, amelyeket csak egymással közösen tudtunk megvalósítani.

A nap végén megtudhattuk, hogy miért is nevezetes az a ház, ahol megszálltunk. Magyar irodalom órán már beszéltünk egy keveset róla, de minden részletre csak most derült fény. A Karcagon megnézett film (A Noszty fiú esete Tóth Marival) eredeti történetét, az Ungár és a Szemző család kapcsolatát követhettük nyomon - Mikszáth Kálmánhoz hasonlóan, akit ennek a műnek a megírására ihletett a korabeli újsághír. A valódi történet nagyon meglepő volt a számomra, nem gondoltam volna, hogy így végződik az eset. Este még kimentünk a közeli parkba, ahonnan lehetett internetezni. Beszámoltunk anyáéknak a napi történésekről, megnyugtattuk őket, hogy jól vagyunk. Így sokkal olcsóbban megúsztuk, mintha telefonálni kellett volna. Erre az előkészítő foglalkozáson felhívták a tanáraink a figyelmünket.

A vacsi finom volt. Megfürödtünk, beszélgettünk. A fiúk sokáig ébren voltak.

2. nap

Reggel még aludtunk volna, mert későn csendesedtek el a fiúk, de az egész napos program várt bennünket. A buszunkon együtt mentünk a helyi diákok egy csoportjával. Jó volt, hogy velünk

tartottak, bár sokszor a rendhagyó történelem órára kellett figyelni, nem tudtunk beszélgetni. Egy órás buszozás után Óbecse következett, ahol Tibi bácsi (a helyi történelemtanár) volt az idegenvezetőnk, érdekes történeteket mesélt, és közben ellenőrző

kérdéseket is feltett, amiért itthon ötösöket is kaptunk. A természettudományos tehetségkörösök számára csemege volt a Than család házában működő interaktív kiállítás és a korvilághírű műszaki megoldású zsilipje a Tisza-torkolatnál. Az előbbi ügyességi, logikai játékaival varázsolt el bennünket, de megnéztük Than Mór festménykiállítását is. Törökbecsén

a honvéd tábornok előtt tisztelegtünk, szalagot kötöttünk, felelevenítettük az 1848-49-es eseményeket. Tünde néni felolvasta a vértanú utolsó levelét, melyet feleségéhez írt. A mellszobrot karcagi művész, Györfi Sándor

alkotta.

A beodrai kiállítás a szakmatanuláshoz, pályaorientációhoz is segítséget adott, hiszen számtalan szakma eszközeit, működő modelleket nézhettünk meg a hatalmas magángyűjtés eményben. Az aracsi templom

romjánál a műemlékvédelem, az értékmegőrzés kérdéseiről is hallottunk. Sóskopó, a védett terület következett. A félig kiszáradt tóhoz gyalogosan jutottunk. Vizsgáltuk a szikes talajt, a növény-, és állatvilágot, összehasonlítottuk a közelünkben elterülő Hortobágygal. Szabadprogram, fagyizás és vásárlás következett. A buszon további érdekességeket hallottunk kísérőinktől, majd az elhangzottakhoz

kapcsolódó vetélkedőt tartottunk. Minden jó válasz egy pontot és egy szem cukrot ért. A legjobbak plusz ajándékot kaptak és ötöst történelemből.

Lassan útnak indultunk hazafelé, Moravicára, hogy ismét találkozhassunk a vendéglátókkal, vacsorára vártak bennünket. Az iskola dolgozói főztek csirkepörköltet és még süti és üdítő is volt.

A szálláson felfrissültünk, majd utána újra séta a suliba, ahol indulhatott a buli, a közös tánc. Nehezen teltek az első percek, de a végére kötetlen ismerkedéssé alakult az este. A közös tánc is könnyebben ment, hogy már előtte együtt játszottunk, dolgoztunk, utaztunk. A helyiek nem hagytak senkit egyedül. Aki leült, azonnal vitték be a körbe táncolni. Ezek után nem akartunk visszatérni a szállásra, de csak eljött az ideje. A helyi gyerekek hazakísértek bennünket, majd még csocsóztunk, beszélgettünk, rendet raktunk a táskáinkba. A sok élményt megbeszéltük, hajnal felé járt, amikor teljesen elcsendesedtünk.

3. nap

Az utolsó napon egy kicsit nehezebbre sikerült a felkelés, a pakolás is lassabban haladt, pedig most volt a legtöbb feladatunk, hiszen az ágyneműt is le kellett húzni, és minden holminkat bele kellett pakolni a táskánkba. Tanár néniék többször is végigjárták a szobákat, nem találtak mindent rendben. Szerintem jó volt a szállás.

Indulás előtt megemlékeztünk a néhány napja tartott Nemzeti Összetartozás napjáról, hogy miért fontos. Tünde néni szép beszédet mondott, majd Edit néni vezetésével

énekeltünk, Rózsika néni fotózott, videózott, mint mindig az út során. Elköszöntünk a vendéglátóktól.

Topolyára vitt az utolsó napon a busz bennünket. A múzeumban legjobban az interaktív foglalkoztató tetszett, ahol a mamut fogat meg lehetett emelni. A szomszédos épület az ország legmagasabb temploma volt, ahol a tiszteletes bácsi mesélt. A tájházban teljesen úgy éreztük magunkat, mint itthon, mert sok olyan eszközt láthattunk, amit a nagyszüleink vagy a dédszüleink használtak. Ha jól emlékszem, hon- és népismeret órán tanultunk is róluk. A következő helyen,

a bogsnár-kovács műhelyben is ismerős eszközök voltak. Előzetes felkészülés során utána is néztünk, kik voltak a bogsnár mesterek, mit csináltak?

A szabadprogram ismét a vásárlásé lett, bár mi páran inkább nézelődtünk egy fagyival a kezünkben. Sokan az utolsó dináraikat rizses csokira költötték. Mi már Moravicán felvásároltuk az összeset. Ott jobb volt, mert mindenki magyarul beszélt, segített.

Topolya után néhány kilométerre megálltunk egy tóparton. Ez fürdőző, horgászó hely. Itt volt egy olyan szélmalom, mint nálunk, ennek hiányoztak a vitorlái. Körbeértük.

A Törley birtok nagy élményt nyújtott. A kastély lépcsőin ülve (kölyök)pezsgőztünk a pezsgő gyáros család tiszteletére. Csodaszép lovak voltak, kicsik és nagyok! A kertben páva, különböző fécánok, más érdekes színes madár, fák és pázsit mindenütt. Itt ettük meg az ebédre kapott finomságokat.

A sok-sok szép hely után ismét egy káprázatos tájkép fogadott bennünket, Palicson. A tóparti séta felidézte a mi Balatonunkat, a parti kis villák szemet gyönyörködtetően álltak a fák rejtekén, s mindez eltörpült az állatkert szenzációs szépsége mellett.

Egy igazi paradicsomi helyet alakítottak ki az ott élő ritka és kevésbé ritka állatok számára. A kis patakon átívelő hídról tavirózsákat, kacsákat láttunk, a veszélyesebb vadakat gondosan

kialakított terepre helyezték. A bejáratnál egy virágokból ötletesen kialakított páva köszönti a látogatókat, és kifelé menet búcsút is int nekik. Nagyon tetszett ez az állatkert.

Végso célunk felé vettük az irányt. A szerb határon hamar átjutottunk, a magyar oldalon le kellett szállnia a buszról mindenkinek, az épületbe bemenni és egyesével bemutatni az igazolványunkat. Izgalmas volt, de haladt gyorsan.

Kecskeméten, a KFC gyorsétteremnél álltunk meg a sofőr kötelező pihenője miatt. Karcagra este tizenegykor érkeztünk. Anyáék már nagyon vártak bennünket a sulis előtt, de mi le sem akartunk szállni a buszról, olyan fergeteges hangulat volt. Edit néni vezetésével énekeltünk. Fáradtak voltunk, de olyan sok élménnyel gazdagabbak, hogy nehéz volt mindent szavakba önteni. Otthon később sokat meséltem. A család nagyon örült az ajándékoknak, amiket vettem, főleg a rizses csoki ízlett.

Szívesen elmennék újra és a többieknek is azt tudom javasolni, hogy bátran vállalkozzanak hasonló útra. Élveztem a társaságot, az utazást, a szállást és a látnivalókat. Köszönet érte a pályázatnak, a tanárainknak, a vendéglátóinknak és a szüleinknek, akik elengedtek erre az útra.

Utómunka

Alig pihentük ki magunkat, még minden nevelőnek be sem számoltunk az útról, amikor újra összejöttünk. Ekkor az úton történeteket értékelték tanárnőék.

Mindenki elmondhatta, mi tetszett, min változtatna.

Az úthoz, a programokhoz, a látottakhoz kapcsolódó 13 kérdésre kellett válaszolni. A totót közösen javítottuk. Alig volt olyan, aki legalább a felére nem tudta volna a választ. Jutalmunk csokoládé és cukorka volt. Több találathoz nagyobb édesség járt. Érdekes volt az útinaplót folyamatosan vezetni, sokat segített a tudásunk elmélyítésében.

Ezután 1-10-ig kellett „osztályzatot” adnia mindenkinek, összességében hogyan értékeltük a programot, az utat? Kézfelnyújtással gyorsan ment. A többség nagyon jó jegyet adott.

Jó volt közösen feleleveníteni a kinti pillanatokat.

Ettől jobb csak az volt, amikor egy másik alkalommal kötetlenül kellett mesélnünk egy-egy képről, ami csak eszünkbe jutott. Mindent mondtunk, ami jött, nem zavart bennünket az sem, hogy ott voltak az alsóbb évesek, meg még néhány felnőtt is.

A következő tanévben még lesz folytatás. A Neteddle! című iskolaújságban jelenik meg cikk és az iskola folyosójára kiállítás készül a legjobb fotóinkból. Egy tanuló maximum három képpel

pályázhatott „A rendezvény fotósa” címre. Gresku Regina kapta az oklevelet és a könyvet az évzárón. A zsűri az ő fotóját ítélte a legjobbnak.

Örök emlék, maradandó élmény volt ez a három nap és minden, ami ehhez kapcsolódott. Remélem, tudunk még személyesen is találkozni új barátainkkal, nemcsak interneten tarthatjuk a kapcsolatot!

Kiegészítő információ:

A KÁIAMI Kováts Mihály Általános Iskolai Tagintézménye a HAT-15-05-0706 számú pályázatával 715 000,- vissza nem térítendő támogatást kapott. A projektünk címe: „Az épített és a természeti értékek, valamint a közös múlt kutatása Karcagon és Délvidéken”.

A pályázat kiírója: Emberi Erőforrások Minisztériuma, lebonyolítója: Emberi Erőforrás Támogatáskezelő.

